

Bönsöndagen

1 Årg.Ev. Luk. 18:1-8

I.N.J

Det kan tyckas vara en lätt match att predika om bönen. De flesta har ju åtminstone *ett hum* om vad bön är. Men hur skall en predikan om bönen vara beskaffad? Skall den forma sig till en enkel undervisning om vad bön är? Skall den vara en uppmaning till bön? Skall den innehålla praktiska råd och anvisningar och åskådliga exempel? Skall den vara enkel eller djup? Eller kanske innehålla något av allt?

Ja, som du förstår – busenkelt är det inte att predika om bönen! Men jag skall göra ett försök och tänkte att jag skulle försöka att ge något åt er alla. Men då får vi börja från början och först tala lite om **innebörden i bönen**. Och då blir det som man säger ”basic”. Alltså: Vad är bön och varför skall vi be? En bra definition av vad bön är har vi i Luthers ord: *”Bön är hjärtats samtal med Gud”*. Alltså inte en monolog där vi pladdrar på, utan ett samtal som också handlar om att lyssna. Vi vet väl alla hur det är att försöka prata med en talträngd och knappt få en syl i vädret. På sådana pratkvamar tröttnar vi fort. Om vi hela tiden pratar på och inte ger oss tid att lyssna, då glömmer vi en sak: Gud är inte senil! Han känner oss utan och innan. Vi behöver inte ligga över honom som en rem och påminna honom om det självklara.

Bön är som jag sade *ett samtal*. Och anledningen till att man börjar det samtalet, det är ju egentligen för att man behöver Gud, vill vara nära honom och öppna sitt hjärta för honom. Märkvärdigare än så är inte bönen! Som barn kommer till mamma och pappa, kryper upp i deras knä för att känna trygghet och närhet – så skulle vi komma till Gud.

Jag tänker på prästen som satt och förberedde sin predikan. Det gick inte särskilt bra och han var ganska irriterade. Helt plötsligt står hans lille son vid hans sida – men säger inget. Irriterat frågar han: Vad vill du? Och pojken svarar: Jag vill bara vara nära dig! Bön är alltså ett bevis på att man har en god relation till Gud. När relationen mellan människor är dålig brukar det väl i regel vara så att man inte talar med varandra. Och går det riktigt långt, dör relationen – vänskapen tar slut. Så är det också med vår relation till Gud, den dör om vi inte talar med honom.

Det är detta det handlar om. Som du märker är bön inte främst att be om saker. Visst *får* vi be om allt! *”alla” våra önsknings*” skall vi låta honom veta. Be med tillit och förtröstan, inte i ängslan, inte som om Gud inte förstod, utan som barnet talar med sina föräldrar. Precis som Jesus säger i Matt 6:8 *”Er fader vet vad ni behöver redan innan ni har bett honom om det”*.

Gud är vår Fader. Alltså ingen varuautomat – och vår bön är inte pengarna man stoppar in och så får man än det ena och än det andra. Egentligen är det ett missbruk av bönen, att bara komma till Gud för att man vill ha. Om vi hade haft sådana vänner, som bara kom till oss för att de ville ha än det ena och än det andra, då hade den vänskapen nog snart tagit slut.

Handen på hjärtat! Är Gud bra så länge vi får det vi ber om – men Gud själv – nej honom bryr vi oss inte om, honom behöver vi inte – vad är det för tro? Jag tänker på vad det står i en psalm:

*Att bedja är ej blott att begära
Att självsikt ropa: Giv mig, Herre, giv!
Att bedja är att komma Gud så nära
Att han blir livet i vårt eget liv.*

Det andra vi skall stanna till inför är **uthålligheten i bönen**.

”Jesus gav dem en liknelse för att lära dem att alltid be och inte ge upp” läser vi i evangeliet idag. Det är alltså lätt att just ”ge upp”. Och med många saker – för att inte säga det flesta - är det just träning och uthållighet som behövs. Det räcker ju inte med att försöka en gång och sedan säga: ”Nä, det här funkade ju inte, så det får vara!”. Det är samma sak med bönen! Först gäller det ju att inse att man skall be, att man behöver be och att Gud vill komma till tals med oss i bönen. Och så gäller det att ta sig tid till bönen och be även då vi inte känner någon särskild lust till bön, då det känns kulet, slött och dävet här på insidan. Och sedan fortsätta att be, dag efter dag. Också då det inte känns underbart och vi upplever så mycket.

Ibland kan det vara nyttigt att göra en jämförelse med bönen och andningen. Och om jag frågar dig hur du upplever det att andas, om det känns bra eller om du får väldiga erfarenheter under din andning – undrar du väl om jag är riktigt klok! Vilken fråga!

Ja, det är på samma sätt med bönen! Du kan inte alltid och i alla lägen förvänta dig att uppleva så mycket när du ber, att det skall kännas härligt och du liksom går från klarhet till klarhet och allt vad du ber om det får du! Be – säger Jesus! Var uthållig! Ge inte upp! Också då det ser lika hopplöst ut som för kvinnan i evangeliet, hon som inte fick ut sin rätt av domaren, han ”som vare sig fruktade Gud eller brydde sig om människor”. Gud är inte sådan, understryker Jesus. Det kan väl ibland tyckas så, när jag upplever Guds tystnad, när saker inte blir som jag har tänkt det, när allt går mig emot och det blir svårt att leva. Gud är inte sådan! Han hör! Han vet! Kanske är det i de stunderna, din bön skall vara som pojken som ställde sig vid pappas sida vid skrivbordet, att bara vara i Guds närhet. Han

vet ju ändå bäst! Ha förtröstan! Det kan ju se fåfängt ut. Men ge inte upp! Att be är aldrig lönlöst!

Därför till sist, några ord om **välsignelsen i bönen**.

När jag gick och läste, och vi kom till kapitlet om bönen, fanns det i vår lärobok en bild på en trafiksignal. Och den säger en hel del om bönen faktiskt. Det gröna ljuset säger ju att det är okej att köra! Och ibland är det verkligen så att det grönt ljus även i vår bön. Vi får det vi bad om. Visst har vi väl erfarenhet av det! Inte undantagsvis, utan ofta. Eller hur? Men ibland måste man vänta. Det är det gula ljuset. Det är inte läge än. Varför? Gud vet när det är dags att infria sina löften. Bara han. Det kan dröja länge kanske. Vi är otåliga. Liksom föraren som sitter med foten på gasen. Men han får ge sig till tåls innan det blir grönt. Men många gånger tycker vi det blir som för kvinnan i evangeliet. Det är rött! Det blev ett nej! Och kanske är detta det svåraste: Att ta ett nej från Gud!

Varför gör han så? Älskar han mig inte? Har han glömt mig? Varför? Inget blev ju som jag ville! Svårigheter mötte. Jag fick sorg. Det blev problem. Det hjälper ju inte att be! Ja, vad blir svaret på det? Jo, Gud handlar aldrig kärlekslöst. Ni som är föräldrar har väl aldrig sagt till era barn: Jag älskar er så mycket att jag inte bryr mig om vad ni gör. Och kom de in och bad att få leka med brödkniven, eller bygga en koja på E 6:an - hade ni väl inte precis varit kärlekslösa om ni resolut sade: Nej, det får ni inte! Det kan gå er illa om ni får som ni vill! Gud tänker så också! Många av våra böner är oförståndiga, är uttryck för omogna begär och inte alls nödvändiga på något sätt.

Och ändå är bönen inte utan välsignelse. Dialogen med Gud, samtalet med honom, också det där vi ropar: Varför och ifrågasätter Guds nej, också det samtalet innebär en välsignelse! Vi kommer ju närmare Gud! Ibland är det ju så, att en konflikt kan föra människor närmre varandra. Också en bön, där man säger till Gud: "Nej, nu förstår jag dig inte!" är till välsignelse, så länge man säger "min Gud", precis som den hårt prövade Job i Gamla Testamentet gjorde. Han kunde inte förstå. Han tyckte det som drabbade honom var orättvist. Han till och med anklagade Gud. Men, efter sin bönekamp, kom han Gud närmare än förr!

Och det är väl det som är bönen innersta mening, att komma närmare Gud, att till sist inte vilja ha något annat än Gud själv. Precis som det står i Ps 16:2: "*Du är ju Herren, för mig finns inget gott utom dig*". Amen.